tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 9 3 2010

Provinciale Organisaties Flora en Fauna
In 2000 is een aantal provinciale en regionale organisaties in Noord-Holland gaan samenwerken onder de naam Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna Noord-Holland (POFF). Tot nu toe nemen hieraan deel de SVN, de Vlinderstichting, NOZOS, RAVON, KNNV, de weidevogelwerkgroepen, de Vrijwilligersraad van de Natuurverening Waterland en de Stichting Zoetwatervissen. De POFF staat open voor alle nog niet aangesloten vrijwilligersgroepen die zich actief bezighouden met natuur-onderzoek. De POFF hoopt door samenwerking het natuuronderzoek te stimuleren en te versterken. In het verleden was sprake van versnippering van activiteiten, waardoor belangrijke informatie dikwijls beperkt bleef tot de eigen groep. De POFF wil kennis van en gegevens over flora, fauna en landschap bekend maken bij zo veel mogelijk vrijwilligers.

Dagelijks bestuur Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF)
Voorzitter: Wim Ruitenbeek
Coördinator: J. Beets.
Correspondentie per e-mail: j.beets@landschapnoordholland.nl

Bij de POFF aangesloten organisaties:
De Vlinderstichting
Contactpersoon: Klaas Kaag, Kofstraat 14, 1784 RP Den Helder.
Tel. 0223-630144. e-mail: klaas.kaag@hetnet.nl
Vrijwillige Weidevogelbescherming, Landschap Noord-Holland
Contactpersoon: Stijn van Belleghem, Postbus 257,
1900 AG Castricum. Tel. 0251 662248.
Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS)
Contactpersoon: Jan Wondergem, Gele varaan 64,
1704 TK Heerhugowaard. Tel. 072 5740614,
e-mail: jwondergem@sbwinfra.nl
Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)
Contactpersoon: Wim Ruitenbeek, Nassauplein 17,
1815 GN Alkmaar. Tel. 072 5124089.
Vrijwilligersraad van de Vereniging voor agrarisch natuur en landschapsbeheer Waterland. Land en Dijken
p/a: Koemarkt 53 I, 1441 DB Purmerend.
Stichting Zoetwatervissen Noord-Holland
Contactpersoon: Sjoerd Veenstra, Raadhuisstraat 58, 1541 JD Koog aan de Zaan. Tel. 075 616 3924, e-mail: s.o.veenstra@wxs.nl
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Gewest Noord-Holland (KNNV)
Contactpersoon: Jan Marbus, Dorpsstraat 10a, 1689 EV Zwaag
Tel. 022 923 0419, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl
Stichting Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, afdeling Noord-Holland (RAVON)
Contactpersoon: Gertjan Martens, Nieuwe Zonneweg 32,
1033 JN Amsterdam. Tel. 06-51215386

Abonnementen: Een jaarabonnement kost € 13,75.
U kunt zich aanmelden door een brief of een e-mail met uw naam en adres te sturen naar:

Landschap Noord-Holland
t.a.v. abonneeadministratie Tussen Duin & Dijk
Antwoordnummer 263
1900 VB Castricum

• Telefoon: 088-0064455 • info@landschapnoordholland.nl
• Rabo 119139510

Tussen Duin & Dijk is een onafhankelijk blad gewijd aan het onderzoek en de bescherming van de natuur en het landschap in Noord-Holland. Het wordt gemaakt voor en door vrijwilligers met een speciale passie voor natuur. Of die passie nu de hele natuur geldt, of specifiek vogels, vlinders, vissen of vleermuizen, planten, mossen of vossen. Het tijdschrift wordt uitgegeven door de Provinciale Organisaties voor Flora en Fauna (POFF) en verschijnt viermaal per jaar.

Redactie: Frode Numan, Bert Pijs, Wim Ruitenbeek, Peter Spannenburg, David Tempelman, Frank Visbeen, Martin Witteveldt, Piet Zomerdijk, Miranda Zutt-van der Made.
Vaste medewerker: Jos Zwarts.
Redactieadres: Frank Visbeen, Blauwpijpstraat 6, 1019 KW Amsterdam.
e-mail: redactie@tussenduinendijk.nl
Website: http://www.tussenduinendijk.nl
Redactieraad: Friedjof van den Bergh, Bert Buizer, Nico Jonker, Klaas Kaag, Jan Marbus, Erik Menkveld, Harm Niesen, Pim de Nobel, Kees Scharringa, Johan Stuart, Dirk Tanger, Mark van Til, Wim Tijsen, Ron van 't Veer.
Vormgeving: Art&Design Bredewold & Buczynski, Haringhuizen.
Druk: Springeruit Drukwerk, Schoorl.
Oplage: 1400.
© Auteursrecht voorbehouden. Overname is slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.
ISSN: 1570-7261
Richtlijnen voor kopij: Auteurs wordt verzocht om de richtlijnen voor het schrijven van een artikel op te vragen. Zij dienen zich hieraan te houden. De richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres.
Digitale Nieuwsbrief Ecoteller: Voor nieuwtjes en oproepen betreffende inventarisaties in Noord-Holland: neem een gratis abonnement op de digitale Nieuwsbrief Ecoteller via www.ecoteller.nl. De nieuwsbrief verschijnt elke drie maanden.

● *Grauwe ganzen. Achtergrondfoto: Zwanenwater. Foto's: Bert Pijs.*

INHOUD

Opinie

Gedoe

Heeft u de prachtige film 'Rotvos' over het vossenonderzoek van Jaap Mulder al gezien? Zo niet, grijp dan iedere kans die u geboden wordt om dat alsnog te doen. Wat mij in de film vooral opviel was het gedoe. In Zuid-Limburg zijn in een klein, speciaal daarvoor ingericht reservaat hamsters uitgezet, uiteraard in de hoop dat zich daar een levenskrachtige, vrij levende populatie van dat bedreigde knagertje zal ontwikkelen. Maar ja, er lopen ook vossen in dat terrein en het is natuurlijk niet de bedoeling dat die de hamsters als bijvoedering gaan beschouwen. De vossen dus maar bestrijden? En hoe doe je dat effectief? Lege territoria van vossen worden gewoonlijk snel weer opgevuld. Meestal is het enige effect van bestrijding dat de vossenpopulaties in beweging komen en daardoor meer onrust veroorzaken dan wanneer ze met rust gelaten worden. Dan maar een hek om de hamsters heen? Maar is het dan nog wel een vrij levende populatie?
In Noord-Holland een vergelijkbaar probleem. In het Ilperveld doet Landschap Noord-Holland zijn uiterste best om de weidevogelstand te bevorderen, maar ook daar lopen nu vossen rond die die inspanningen frustreren. Dus wat nu? Vossen zijn ook prachtige dieren en in een volwaardig ecosysteem horen ze natuurlijk gewoon thuis, maar nu komen ze even niet van pas. Toch maar afschieten, heeft Landschap inmiddels besloten.
De geschetste dilemma's en te maken keuzen leiden in de film tot volstrekt schizofrene situaties: mensen die de ene keer vertederd naar gruttokuikens kijken en het volgende moment staan te zwijmelen bij jonge vosjes, waarvan het zo jammer is 'dat ze geen gras eten' (van ganzen is het geloof ik juist weer jammer dat ze wel gras eten).
Gedoe dus, omdat de natuur steeds wat anders doet dan wij bedacht hebben. Gedoe waar een hoop mensen mee bezig zijn en hun brood mee verdienen, dat wel.

Ru

4 Ganzen in Noord-Holland in de zomer van 2008 en 2009

8 Erfbeplanting en tuinaanleg in de Wieringermeer

11 Huisspitsmuis koloniseert Texel in recordtempo

14 Twijfels over wasplatendijken

18 De zwarte kraai in de Amsterdamse Waterleidingduinen

22 Nieuwsflits

● Zwarte kraai. Foto: Jankees Schwiebbe.

11 December

Zesde Noord-Hollandse Natuurdag

Op zaterdag 11 december aanstaande organiseren de POFF en Landschap Noord-Holland alweer de 6e Noord-Hollandse Natuurdag, op de inmiddels bekende locatie in de Aristozalen bij station Sloterdijk.

Programma

Het programma zal deze keer extra aantrekkelijk zijn door de presentatie van maar liefst drie verspreidingsatlassen: van de Noord-Hollandse broedvogels, de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen en de West-Friese vlinders. Gezien het grote belang van het verschijnen van de broedvogelatlas zijn er de hele dag lezingen over vogels, maar niet steeds in dezelfde zaal. In de andere zaal zal op hetzelfde moment steeds een ander aspect van de Noord-Hollandse natuur aan de orde zijn. Onderwerpen zijn: amfibieën en/of reptielen, vlinders in West-Friesland en ruige dwergvleermuizen. Bekende onderzoekers en sprekers als Cato ten Hallers, Ton Denters en Kees Camphuysen zullen spreken over respectievelijk de Noordzee, planten kijken in Noord-Holland en kleine mantelmeeuwen. De dag wordt besloten met een prachtige film over weidevogels van Danny Ellinger.

Voorintekenen

Mensen die vooringetekend hebben op de Atlas van de Noord-Hollandse Broedvogels kunnen hun exemplaar op deze dag afhalen en zich de verzendkosten besparen. Hebt u nog niet ingetekend? Doet u dat nu. Dan kunt u dit fraaie en belangrijke boek kopen voor de spotprijs van € 19, 50. Na 11 december zal de prijs € 24,50 zijn, exclusief verzendkosten. U kunt voorintekenen via de web-site van de SVN: vogelwerkgroepennh.nl.

Ook voor de Verspreidingatlas van de Noord-Hollandse Reptielen en Amfibieën kunt u voorintekenen en geld besparen. Bij voorintekening kost dit boek € 15,-, na 11 december € 19,50. U kunt voorintekenen door € 19,50 (prijs inclusief verzendkosten) over te maken op rekeningnummer 11.9139502 o.v.v. uw naam, adres, atlas amfibieën en reptielen 10-55023B.